

Solski oder. Na razstavi »Ljubljana v jeseni« bode v oddelku »Naše gledališče« razstavljen tudi »Solski oder«, ki je last osnovne šole v Škofiji. Grašič, šolski upravitelj v Škofiji, s poslikom ga je tov. Lulik, učitelj v Ribnici. — Oder se da razstaviti in zavzema razstavljen zelo majhen prostor in je zato najpripravnnejši šolski oder. Opozorjam tovarisce(ice), ki imajo priliko in se zanimajo za šolske odre, naj si ogledajo na velesejmu v Ljubljani za časa razstave (17.-26. septembra) tudi oddelek »Naše gledališče«.

Tovariš, kronski penzionist nam piše: Kakor veste, g. urednik, nas je kronski penzioniste skušala potolažiti finančna uprava za Slovenijo, čes: »Počakajte! Poslali Vam bomo prej poziv, da vpoštejte upokojitvene dekrete, na podlagi katerih boste prevedeni na »dinarske«. S prvim avgustom stopi stvar v veljavol. Toda minul je 1. avgust, 1. september, a teh »pozivov« še ni, a kamo li priboljšek? Priboljšek? Pač so nam za avgust odtegnili na »odhodnime« (kdo se ne smeje?) več dinarjev. Zdaj pa upaj še nadalje na »prevedbo v dinarske«. Nekdo se je kronskemu penzionistu začudil čes: kako more živeti ob beraški po-knjini. »Živim ob samih — dolgovih.« je bil odgovor. Tableaux!

Ivan Krajnik, sedemdesetletnik, 4. septembra je slavil Ivan Krajnik, upokojen nadučitelj v Mariboru 70. rojstveno leto. Krajnik je rojen Goričan, z odliko izprašan za meščanske šole in izborn kartograf slovenski. Toda sreča nima in zman se je poganjal 39 let za službo na meščanski Šoli. Njegov priatelj Leban (Lucilius) je v dveh člankih (v »Slovencu« in »Jutru«) opisal Krajnikovo — Kalvarijo. Želimo, da vrli tovarisi še mnogo let vztraja pri svojem prosvetnem delu ter da dobi zadosenjene, v kar pomozi Bog!

Počitniški tečaji na Šolah. Nekateri upravitelji so imeli v svojih šolah med počitnicami tečaje iz ročnega dela kmetijstva i. dr. Na podlagi okrožnice velikega župana ljubljanske oblasti pa je po naročilu ministra prosvete S. N. br. 23.283 z dne 6. avgusta 1926 zaprositi v bodoče za take tečaje predhodno dovoljenje ministrstva prosvete.

Članom Slov. Šolske Matice za ptujski okraj. Blagajnik Slov. Šolske Matice je poslal dopis, v katerem sporoča, naj vplacajo člani Ptujskega učiteljskega društva člana-rino za Slov. Šolsko Matico (à 30 Din) pri enem tovarisu, ki ga določi Ptujsko učiteljsko društvo kot poverjenika Slov. Šolske Matice.

Vsemu članstvu! Odboru »Društva za zgradbo učiteljskega konviktta v Ljubljani« se je pravkar posrečilo osvoboditi društveno premoženje vsakršnih obveznosti, s čimer nam je dana možnost, da se dolgoletni namen končno realizira. Treba le še malenkostnih žrtev. Vsakogar moralna dolžnost je, da takoj plača letošnjo članarinu 20 Din potom svojega društvenega blagajnika, ki naj skupno vsoto odpošije podpisani blagajniku. Lanskri člani naj svoje zaostale obveznosti takoj urede! Konviktu priznava Učiteljska tiskarna od prodanih šolskih zvezkov 1%, »ides«, tvornica kemičnih izdelkov Kranj od nabavljenega praska za črnilo in raznih črnih 10%, »Kosmos« od dobave učil za mehaniko, elektriko, kemijo 25% provizijo. Vsaka šola naj pridi vsaj eno igro v prid Učit. konviktu. Dosej sta se odzvali le dve šoli. Temelje stanovske organizacije podkrepimo, ako članstvu olajšamo družinske skrbi in če z lastnim Domom omogočimo razne ekskurzije in počitniške tečaje. Od besedi k dejajnjem! — Cerkle pri Kranju, 9. sept. 1927. — Josip Lapajne predsednik. Josip Kobal, blagajnik. Anton Arigler, tajnik.

Za razširitev osnovne šole v Šoštanju se je bil skozi leta in leta hud boj. Vedno in vedno so prišle nove težkoce, da se je ista zavlekla. Šola je bila raztresena na treh krajinah, eno poslopje je delila z meščansko šolo tako, da ni ena ne druga imela dovolj prostorov. V nevarnosti smo bili, da izgubimo meščansko šolo. Ker so okoliške občine sistematično odklanjale vsak prispevek in z rekrizi vedno zavlačevali razvoj našega šolstva, je mestna občina Šoštanj sklenila, na lastne stroške prizidati k osnovni šoli potrebne prostore, da na ta način uredi naše šolstvo. S polno paro se je delalo na prizidku 6 razredov 2 kabinetov in stranič, tako da je bil isti gotov do konca avgusta. S tem je dobitlo vseh 12 razredov osnovne šole s potrebnimi stranskimi kabinetmi lepe in primerne prostore pod eno streho, meščanska šola pa lastno poslopje. Svečana otvoritev se vrši v nedeljo 18. t. m. s službo božjo na prostem pri Šoli, blagoslovljenvem, raznimi govorji in deklamacijami! Vabimo na to redko slavljive tovarise in tovarisce z našega okraja, nadalje ono učiteljstvo, ki je službovalo na naši Šoli ter se je preselilo na druga službena mesta ali pa v pokoj ter vse druge, ki poznajo naš Šoštanj!

Glasboljubivemu učiteljstvu! Ob pričetku šolskega leta snujemo načrt za prosvetno delo v Šoli in med narodom. Mnogo izmed nas se posveča posebno rado petju, saj imajo naši zbori večinoma pevovodje iz učiteljskih vrst. In kdor ima le količaj veselja do dela za narodovo srčno kulturo, za blažilno moč lepega petja tudi v letosnjem letu, ne bo prezri novih glasbenih izdaj in listov. Tovariš Ciril Pregelj v Celju je zopet podaril šolskim zborom 30 troglasnih naročnih in ponarodelih pesmi v lično oprenjeni zbirki. Za šolsko petje izbere dovolj! Opozorjam dalje na tri slo-

venske glasbene liste »Cerkveni glasbenik« za cerkveno glasbo; »Z borec« in »Pevec« pa za svetno zborovsko glasbo. Ne bi smelo biti glasbeno naobraženega učitelja, ki ne bi bil naročnik vseh treh. (Naročnina za vse tri 105 Din letno). Če pa si težko utrgamo ta denar pri svojih dohodkih, pa pridobimo našim glasbenim listom kot naročnike profesorske, učiteljske in šolske knjižnice. Uprava »Cerkvenega glasbenika« (35 Din) je v Ljubljani, Pred škofijo, »Zbor« se naročajo pri pevskem društvu »Ljubljanski Zvon« (40 Din), »Pevec« (30 Din) pa razposilja »Pevska zvezka« na Miklošičeve cesti. Podpirajte naše glasbene liste in pridobite jim naročnike!

Pri Sv. Ani v Slov. goricah je dne 7. septembra t. l. po mukopolnih bolečinah umrla učiteljica ga, Seyfried Lužar Mira. V nedeljo zvečer 4. septembra se je zastrupila s strupenimi gobami (divji kukmak). Dasiravno je bila poklicana hitra zdravniška pomoč in se je kazalo v pondeljek na bolje, je vendar podlegla. To je letos že tretji žrtev zastrupljenja z gobami. Bila nam je vestna tovarišica, marljiva in priljubljena vzgojiteljica v Šoli nad 12 let. Pogrešala jo bo naša mladina v Šoli, katera jo je ljubila kot svojo mater in to ne zastonj, saj ona je bila res prava mati otrokom. Vedno smo jo videli veselo v vsaki družbi, nikdar ni kazala slabe volje. Zapušča štiri majhne otročiske, kateri jo bodo hitro in težko pogrešali. Nesrečnim preostalim naše iskreno sožalje, njej pa bodi zemljica lahka! — Tovariš. Učiteljski zbor.

Katera koleginja bi v tem šolskem letu zamenjala službeno mesto ob železnicu v ljubljanski okolici, kranjskem, litijskem ali kamniškem okraju z lepim službenim mestom v mestu ob železnicu. Ponudbe na upravo »Učit. Tov.« pod »Zamenjava s službo«. T.

Osebne zadeve.

— V državno službo so sprejeti in postavljeni za učitelje: Mariborska oblast: Slava Benedik v Škale, Mirosława Verček v Studenice, Ida Šumer v Št. Ilj pod Turjakom, Mihaela Krašović v Kapelo, Marija Majerhold v Št. Janž pri Dravogradu, Matilda Rajh v Makole, Ela Čonč v Št. Jurij v Slovenskih goricah, Angela Ambrožič v Veliki Poljani, Zofija Jerele v Sv. Bolzenfek na Kogu, Jožefka Luževič v Stopree, Marija Majer v Pečarovce, Emilia Jurinec v Svečini, Marija Visenjak v Odrancih, Štefanija Prešern v Beltinci, Ana Kotnik v Sv. Urban, Bruna Jovčič v Sv. Tomaž, Marija Lenartič v Dornova, Marta Golobič v Smartno pri Slovenjgradcu, Marija Kinčič v Prtoč, Vera Kajč na dekliško v Sv. Juriju pri Celju, Karolina Klun v Žiče, Justina Zorjan v Loče, Ljuboslava Grmovšek na Muto, Fran Drušovič v Sv. Miklavž, Milan Straus v Gornjo Lendavi, Srečko Robinsčak v Soštanju, Ivan Teuerš v Gornjo Posavko.

— Premeščeni so v ljubljanski oblasti: Josip Vončina v Gornje Jezero, Mara Šežun k Devici Mariji v Polju, Martin Meničej v Zagorščak, Anton Belihar v Brežice na osnovno šolo, Avguštin Clemente v Kravovo peč. Vsi s 1. septembrom 1927.

— Premeščeni so v mariborski oblasti: Franja Schneider v Ivance, Branimir Čeh v Slovensko Bistrico, deška, Florentina Metlik na dekliško; v Solčavo Drago in Marjeta Cepič, Karolina Vuk v Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Terezija Ferencák v Zavrh, Marija Polak na Ponikvo, Drago Bičenc v Veliko Poljano, Vanda Medica v Spod. Kungotu, Miroslav Viher v Ljubno, Karolina Arnejc v Lovrenc pod Prežinom, Milica Vrečko v Fram, Pavla Grobin v Vučeh, Erna Killer v Gotovlje, Iva Košar v Frankolovo, Karla Srebrič v Podgorje.

— V državno službo so sprejeti in postavljeni za učitelje: Ljubljanska oblast: Ivan Globokar v Štično, Rudolf Bratok v Tunjice, Avgust Flegar v Sodražico, Kastelic Matilda v Čeplje, Josipina Velikopoljska v Kastav na osnovno šolo.

— V glasbeni tečaji, ki se vrši v Beogradu, so sprejeti naslednji slovenski učitelji: Josip Bajde iz Maribora, Stanko Tavželj iz Hinj, Rajko Burg iz Zusma, Izidor Koch iz Starega trga pri Črnomlju, Albert Rajčič v Jesenic, Danilo Jeletić v Sv. Vidu nad Ljubljano, Stanko Jurdana iz Kastava in Ubald Justin z gimnazije v Mur. Šoboti.

— Sprejem učiteljev v telovadni tečaj v Beogradu. Kakor smo naknadno doznavali je bil sprejem učiteljstva v telovadni tečaj v Beogradu izpremenjen sledеče: Dragica Roškar v Dolnji Lendavi, Justina Bolhar v Čepljah, Ciril Pivk v Litiji, Milan Jaklič v Makolah, Milivoj Jarnovič v Volčji Gomili, Mirko Koželj v Žetalah, Nande Kayčič v Šolčavi, Ladislav Poljsak v Zagorščaku, Zmago Konečnik v Beogradu, Josip Zega v Guštanju, Josip Kocmür v Beltincih in Zvonimir Šuligoj, učiteljski arbitrijent. Imenovani so šolsko leto 1927./28. oproščeni poučevanja in se morajo 14. septembra javiti v ministrstvu prosvete, kjer bodo po zdravniškem pregledu definitivno sprejeti v tečaj.

Vestnik upokojencev

— up Društvo upokojenega učiteljstva v Sloveniji vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši dne 6. oktobra t. l. ob 15. uri v društvenih prostorih v gostilni pri »Majarončku«. Sposed: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in pregledovalcev računov. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti, predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društvena zborovanja UJU.

Vabilo

= SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 24. septembra t. l. v Šoli v Murski Soboti. Na dnevnem redu je: 1. Dopisi. 2. Poročilo o poslovanju skupščini, 3. Poročilo o glavnih skupščini v Skoplju, 4. Poročilo društvenih funkcionarjev. 5. Volitev odbora za upravo leta 1927./28. 6. Razgovor o ped. didaktičnih krožkih. 7. Slučajnosti. Zborovanje prične takoj po prihodu vlaka. — Odbor.

Poročila:

+ BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 14. maja 1927 v Metliki o priliki velikega skupnega zborovanja štirih društev.

Tov. predsednik Albin Razpotnik je pozdravil vse navzoče, posebno nova člana društva sreskega šolskega nadzornika Cirila Vizjaka in njegovo sogrobo tovarišico Ljudmila Vizjak-Kovač. Pozdravil je tudi tov. Binderja, ki se je vrnil k nam in čestital tov. Vilfanu in Lumbarju k usposobljenosti izpitu.

Zborovanje sta posetila tudi poverjenik A.U. A. Skulj in urednik »Učit. Tovarisa« Ivan Dimnik.

Zapisnik o zadnjem zborovanju je bil soglasno odobren.

Prečitali in pojasnili so se vsi došli dopisi.

Za člane novo ustanovljenega krožka so bili izvoljeni: tov. Primožičeva, tov. Strubelj, predsednik krožka pa je tov. Čebular. Sreski šolski nadzornik pa se je naprosil, da bo delovanje krožka podprt z nasveti in predlogi.

Tovariš urednik Dimnik je k že znamenu revizijskemu poročilu dodal obširna pojasnila in odgovarjal na stavljenia razna vprašanja tov. Živojinoviča, Tončiča in Strubelja. Pojasnilo se je vzelo na znanje. Tov. predsednik se je tov. uredniku zahvalil.

Ker je prihajal čas za skupno zborovanje, je tov. predsednik zaključil domače zborovanje. Tajnica.

+ BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 11. junija 1927 v Črnomlju ob navzočnosti vseh članov.

Zapisnik o zadnjem zborovanju se je prečital in odobril.

Vsi došli dopisi so bili prečitani in pojasnjeni.

Društvo je prejelo iz dvorne pisarne zahvalo za poslano vdano vzdobjavo Nj. Vel. kralja Aleksandru I. o priliki skupnega zborovanja v Metliki in zahvalo Karlovskega učiteljskega društva.

Tov. predsednik se je zahvalil pripravljalnemu odboru in Metliki in tov. Čebularju za izvršitev diplome.

Tovariša Vizjak-Kovač je predavala o »Pisanju v osnovnem razredu«. V uvodnu svojega predavanja je pojasnila namen in pomen pisanja v osnovnem razredu. Počakala je pot, ovire in težkoče, ki se jih je izogibati pri pisanju, da pridevajo tudi mi do uspehov, ki jih je tovarišica dosegla, kar so pričeli zvezki, ki so bili članstvu na vpogled.

Tov. Bonča je v kratkih potezah očital pokret »Vidovice Šole«, da vzbuji tudi med našim članstvom zanimanje.

Obema predavateljema se je tov. predsednik iskreno zahvalil.

Tov. blagajničarka je prosila tovariše (ice) za redno plačevanje članarine. Prečeldnika računov tovarišica Pavlinova Milkia in tov. Lumbar sta pregledala račune in jih našla v redu, zato sta predlagala tov. blagajničarki in ostalem odboru absolutno. Ker se poslovno leto prične zdaj s 1. julijem in konča 30. junija, bo občni zbor vselej meseca septembra.

Književnost in umetnost.

— Navodilo pri pouku v računstvu na osnovni šoli. Sestavil A. Črnivec, bivši ravnatelj učiteljska v Ljubljani. Izdala Državna zalogra šolskih knjig. Knjiga vsebuje izčrpno metodiško navodilo za pouk računstva v osnovni šoli. Cena 200 strani obsegajoči vezani knjigi 44 Din.

— Čitanke št. 1. Čitanke, uredil Nikola Gačica. Izdal »Organizator«, zavod za racionalizacijo, Beograd, poš. pretinac 365. Čitanke vsebuje berila in navodila za varčevanje. Cena čitanke je 10 Din.

— Č. Dalton: Plan Metoda od Saliba Ljubunčica. Izšla je iz štampe knjiga pod gornjim naslovom ob poznatog pedagoškog pisca u kojoj se prikazuje posve novi in vrlo zanimljiv način rada u svim vrstama učenja in šolskih vrednosti. Posebe izčrtana je struktura duše, kakor se je človeku izobilovala v dobi in miselnosti strojev.

— Č. »Luč« književna družina v Trstu je izdala za leto 1927. tri knjige: France Bevk: Kresna noč, izvirna povest. Dostojevskij: Tuja žena in mož pod posteljo, prevod iz ruskega in »Luč«, poljudno znanstveni zbornik. Nova književna založba v Trstu nam priča, da se slovenska knjiga v neosvojeni domovini razvija kljub hudemu terorju zadosti dobro.

— L. N. Tolstoj: »Rodbinska sreča«. Roman, ki ga je prevedel I. Vidmar, je izšel v Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Cena bro